

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/131/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7217227288
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Stolárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7217227288.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Stolárovej a členiek JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Alžbety Beňákovovej v spore žalobkyne: Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, so sídlom Komenského 73, Košice, IČO: 00 397 474, zast.: Sýkora - advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Murgašova 3, Košice, proti žalovaným: 1. A. B. C. D., E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. G. XXX, H., 2. A. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. X, J., 3. K. C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, J., 4. K. L. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XX, D., 5. B. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, N., 6. B. C. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. P. XXXX, Q. H. Q. XXX, J., 7. J. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXXXX H. R., O. H. Q. XXX, J., 8. J. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. X, J., 9. J. P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX O. XXX-XXX, U. Q. H. Q. XXX, J., všetci žalovaní zast.: JUDr. JCLic. Tomáš Majerčák, PhD., s.r.o., so sídlom Kováčska 28, Košice, IČO: 52 858 774, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 24. júna 2024 č.k. K2-29C/72/2017-369

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Košice (ďalej aj súd prvej inštancie alebo aj súd) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalobu o určenie, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX v kat. území M., a to pozemkov parcely reg. C-KN parc. č. 4304/22 o výmere 1028 m² - ostatné plochy, C-KN parc. č. 5499/10 o výmere 698 m² - zastavané plochy a nádvorcia, C-KN parc. 5499/11 o výmere 19 m² - zastavané plochy a nádvorcia, C-KN parc. č. 5499/36 o výmere 229 m² zastavané plochy a nádvorcia, C-KN parc. č. 5499/68 o výmere 4626 m² - trvalé trávnaté porasty, C-KN parc. č. 5499/69 o výmere 409 m² - zastavané plochy a nádvorcia, C-KN parc. č. 5499/70 o výmere 664 m² - zastavané plochy a nádvorcia, C-KN parc. č. 5499/71 o výmere 11 m² - zastavané plochy a nádvorcia (ďalej aj predmetné nehnuteľnosti) zamietol a žalovaným priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

2. Súd poukázal na žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia svojho výlučného vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam dôvodiac, že je verejnou vysokou školou v zmysle zákona č. 131/2002 Z.z. a nehnuteľný majetok, ktorý bol k 1.1.2003 v jej správe, prešiel do jej vlastníctva ako verejnej vysokej školy, teda zo zákona. Predmetné nehnuteľnosti boli do 1.1.2003 vo vlastníctve Slovenskej republiky, zároveň v správe a v užívaní žalobkyne ako verejnej vysokej školy, a preto nemohli byť predmetom dedenia, titulom ktorého sú žalovaní v 1. až 9. rade zapísaní na listoch vlastníctva ako ich vlastníci. V prípade, že by nedošlo k prechodu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam na základe týchto skutočností, potom k prechodu vlastníckeho práva na právneho predchodcu žalobkyne, t.j. štát, došlo titulom vydržania najneskôr ku dňu 1.1.1992. Keďže stav v KN nezodpovedá skutočnému stavu, pretože na LV č. XXXX sú ako spoluvlastníci predmetných nehnuteľností vedení žalovaní, žalobkyňa má naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Poukázal tiež na nesúhlasné vyjadrenie žalovaných so samotnou žalobou, keď títo najmä argumentovali tým, že výmer o výkupe na podiely spoluvlastníkov nikdy nebol vydaný a pokiaľ išlo o výmer č. 611-7/5-1949/II. o výkupe pôdy, ten bol vystavený iba

na podiel B. D., súčasne jej nikdy nebol doručený a ani jej neboli vyplatené finančné prostriedky a na rozhodnutí nie je ani doložka o právoplatnosti a vykonateľnosti, teda išlo o neúčinný právny akt. Ďalej nie je pravdou, že by žalovaní, resp. ich predchodcovia nepožiadali v rámci reštitúcie o vydanie nehnuteľností, a preto, že žalobkyňa neoprávnene užívala ich nehnuteľnosti, Pozemkový úrad Košice – Mesto vydal rozhodnutie, kde vlastnícke právo k nehnuteľnostiam ostalo zachované. Okrem toho medzi stranami sporu prebehlo niekoľko rokovaní ohľadom zámeny alebo kúpy žalovaných nehnuteľností, a teda žalovaní sa cítili vlastníkmi týchto nehnuteľností. Okrem toho, že žalovaní sa cítili vlastníkmi, svedčí aj žaloba o vydanie nehnuteľností a o odstránenie stavieb v konaní 34C/845/92, o ktorej súd rozhodol v prospech spoluvlastníkov.

3. Súd sa v prvom rade zaoberal posúdením, či ohľadne predmetnej žaloby, ktorá spadá pod § 137 písm. c) CSP, má žalobkyňa naliehavý právny záujem so záverom, že na požadovanom určení vlastníckeho práva má žalobkyňa naliehavý právny záujem, pretože sa domáha určenia, že je vlastníkom nehnuteľností, pri ktorej je v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník niekto iný (samotní žalovaní).

4. Vec právne posúdil podľa § 132 ods. 1, 2 OZ, keď mal za to, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že nehnuteľnosti zapísané na predmetnom liste vlastníctva sa nachádzajú na území Jazdeckého areálu v Košiciach, ktorý je účelovým zariadením a organizačnou súčasťou žalobkyne ako verejnej vysokej školy. Taktiež nebolo medzi stranami sporné, že predmetné nehnuteľnosti boli pôvodne zapísané v pozemno - knižnej vložke č. 3349 ako pozemno - knižná parcela č. 5102 o výmere 34 758 m², roľa pri Červenom kríži. Spoluvlastníkmi predmetnej pozemkovo - knižnej parcely ako to vyplýva z výpisu pozemkovej knihy č. vl. 3349 Košice boli D. I., N. H., V. H., L. D., N. H. a B. D., N. H., všetci v spoluvlastníckom podiele 1/4 v celku. Okrem toho súd konštatoval zápisy žalovaných v 1. až 9. rade ako podielových spoluvlastníkov, tak ako vyplývajú z LV č. XXXXX, kat. úz. M., pokiaľ ide o jednotlivé zapísané podiely týchto žalovaných ku konkrétnym parcelám súčasne aj so zápisom príslušného titulu nadobudnutia týchto spoluvlastníckych podielov (bod 15. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

5. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že až do r. 1992 boli v pozemkovo-knižnej vložke č. XXXX zapísaní ako vlastníci V. H., L. D., B. D. a D. I., N. H.. Taktiež nebolo sporné, že po V. H. zdedila v r. 1971 podiel vo veľkosti 1/4 k celku jeho dcéra P. D., nar. X.X.XXXX a po P. D. jej syn K. C. D., čo vyplýva z rozhodnutia D298/71-12, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím D257/74 a Osvedčením o dedičstve 36D218/2008, po L. D. dedila jej dcéra D. M., N. D. a po nej jej dcéra K. L. M. podiel vo výške 1/4, čo vyplýva z rozhodnutia D331/74, ako aj z Osvedčenia o dedičstve 13D1272/01, Dnot302/2001, rozhodnutie Štátneho notárstva Košice - Mesto sp. zn. D331/74 zo dňa 27.5.1974 nadobudlo právoplatnosť na 27.5.1974 a Osvedčenie o dedičstve vydanej JUDr. Danielou Čičotovou v konaní 13D1272/01, Dnot302/2001 zo dňa 18.3.2003 nadobudlo právoplatnosť dňa 3.4.2003. B. D. parcelu zdedila v r. 1949 vo veľkosti podielu 1/8 a v r. 1950, taktiež v spoluvlastníckom podiele 1/8 k celku, čo vyplýva z PKV č. XXXX. B. D., nar. XX.X.XXXX zomrela dňa XX.X.XXXX, čo vyplýva z úmrtného listu a v zmysle Osvedčenia o dedičstve sp.zn. 1D/115/2003, Dnot50/2003 zo dňa 15.6.2006 právoplatným dňa 15.6.2006, nehnuteľnosť zapísanú na LV XXXXX zdedil žalovaný v 1. rade. Po D. I., N. Q. dedil jej syn F. I. a dcéra L. I., N. I., každý vo veľkosti 1/8 k celku a po F. I., nar. X.X.XXXX zomrel XX.X.XXXX dedil F. I., nar. XX.XX.XXXX, C. I., nar. XX.XX.XXXX a J. H., nar. XX.X.XXXX, a to každý po 1/3 k celku, čo vyplýva z rozhodnutia D1023/92 Štátneho notárstva Košice - Mesto, právoplatným dňa 27.5.1992. Po L. I. dedil A. I., nar. X.X.XXXX, vnuk, čo vyplýva z rozhodnutia Štátneho notárstva Košice D1048/92 zo dňa 27.5.1992, právoplatným 27.5.1992, po F. I., nar. XX.XX.XXXX zomrelom v r. XXXX zdedili jeho dcéry B. J. a J. S. a po C. I., nar. XX.XX.XXXX zomrelom X.X.XXXX nadobudli B. O., syn a J. P. O., dcéra a to na základe Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 39D308/2011, Dnot103/2011 zo dňa 15.6.2011 právoplatné tým istým dňom.

6. Žalobkyňa tvrdila, že právny vzťah žalobkyne k pozemkom z LV č. XXXXX pôvodne PK parcela č. 5102 bol založený hospodárskou zmluvou č. Fin: HZ XXXX/XX - J. uzavretou dňa 30.1.1985 podľa § 347 Hospodárskeho zákonníka a na základe uvedenej zmluvy prešla na žalobkyňu dňom 01.02.1985 správa majetku štátu uvedená pod bodom 1 Hospodárskej zmluvy a to parcely Jazdeckého areálu v Košiciach, ktoré sa geometrickým plánom a výkazom plôch č. 243 - 3601 - 78 - 82, zlúčili do novovytváraných parciel č. 6894/3 a 6894/5. Ako vyplýva z výkazu výmer geometrického plánu č. 243-3601-78-82, do novovytvorenej parcely č. 6894/3 bola zlúčená medzi inými aj časť PK parcely č. 5102 z PK vložky č. XXXX označená ako diel č. 48 GP č. 243-3601-78-82 o výmere 7676 m², ktorej zodpovedajú pozemky zapísané aktuálne na LV č. XXXXX, katastrálne územie M.. Žalobkyňa užíva a vykonáva správu

pozemkov nepretržite od ich odovzdania v r. 1985, pričom na časti týchto pozemkov má vybudované stavby Jazdeckého areálu v Košiciach, ktorý bol žalobkyni odovzdaný do užívania Správou rekreačných a športových zariadení mesta Košíc, na základe hospodárskej zmluvy č. 22/1984 - prav.

7. Po citácii § 347 ods. 1, ods. 2 až 6 zákona č. 109/1964 Zb. súd uviedol, že dňa 30.1.1985 bola uzatvorená hospodárska zmluva č. Fin: HZ 1052/84 - Kr. medzi odovzdávajúcou organizáciou Československý štát - Národný výbor mesta Košíc a preberajúcou organizáciou Československý štát - Vysoká škola veterinárska v Košiciach, ktorej predmetom bolo odovzдание časti parciel Jazdeckého areálu nad Popradskou cestou v Košiciach, katastrálne územie J. - O. podľa rozpisu v prílohe, ktoré sa geometrickým plánom a výkazom plôch č. 243-3601-78-82 zlučujú do novovytvorených parciel č. 6894/3 a 6894/5, išlo spolu o 46 649 m², pričom správa sa previedla ku dňu 1.2.1985 a prílohou tejto hospodárskej zmluvy boli parcely, ktoré sa prevádzali, pričom v tomto zozname absentuje parcela č. 5102 z pozemkovo - knižnej vložky č. 3349. To je uvedené aj v znaleckom posudku znalca Ing. Mikuláša Bajkaia, súdneho znalca, ktorý vypracoval znalecký posudok na základe rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach do konania sp. zn. 34C845/92. Keďže tieto nehnuteľnosti neboli do 1.1.2003 vo vlastníctve SR a teda ani v správe a užívaní žalobkyne ako verejnej vysokej školy, v zmysle § 112 Zákona č. 131/2002 Z.z. tak nemohli počnúc dňom 1.1.2003 prejsť priamo zo zákona do vlastníctva žalobkyne, pretože v zmysle vyššie uvedeného zákona mohol prejsť do vlastníctva vysokých škôl iba majetok, ktorého vlastníkom bola SR.

8. Ďalej sa zaoberal tvrdením žalobkyne o tom, že nehnuteľnosti pôvodne zapísané v pozemno-knižnej vložke č. XXXX ako parcela č. 5102 boli vykúpené štátom od právnych predchodcov žalovaných podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej úprave a o účinnom prechode pozemkov do vlastníctva štátu má svedčiť medzi inými aj poznámka v pozemkovej knihe v PK vložke č. 3349 vyznačenej v zmysle § 10 ods. 2 a 3 zákona č. 46/1948 Zb., na základe ktorej bolo v pozemkovej knihe poznamenané vykonanie výkupu na podiel B. D. podľa č.d. 2770 tvrdiac, že takáto poznámka má účinky prechodu vlastníctva k vykúpenej pôde na Československý štát a že táto poznámka bola vyznačená na základe právoplatného výmeru správnej komisie mesta Košice zn. 611-7/5-1949-3 zo dňa 10.5.1949 č.d. 2770/1949, ktorým bolo rozhodnuté o výkupe pôdy B. D., manželky lekára, bytom v H., G. W. XX, a teda štát vykúpil podľa § 1 ods. 3 označeného zákona od B. D. 1/4 podiel z nehnuteľnosti zapísanej v pozemno-knižnej vložke č. XXXX parcela č. 5102 o celkovej výmere zodpovedajúcej tomuto spoluvlastníckemu podielu. Po citovaní § 1 ods. 1 až 3, ods. 6, § 10 ods. 1 až 3 zákona č. 46/1948 Sb. súd uviedol, že výmer o vykúpenom podiele spoluvlastníkov nikdy nebol vydaný. Výmer, na ktorý sa odvoláva žalobkyňa bol vystavený iba na podiel B. D., N. H. čo nie je medzi stranami sporu sporné, že z výmeru správnej komisie mesta Košice č. 611-7/5-1949-3 zo dňa 10.5.1949 z bodu 1 vyplynulo, že správna komisia mesta Košice rozhodla o súpisovej prihláške B. D., N. H., manželky lekára, bytom v H., G. W. XX, tak, že Československý štát vykúpuje podľa § 1 ods. 3 zákona č. 46/48 Zb. z pozemno-knižného vlastníctva prihlasovateľky B. D., N. H. 1/4 z nehnuteľností zapísaných v pozemkovej knihe, katastrálne územie Košice okrem iných vo vložke 3349 parcela č. 5102, zároveň proti tomuto výmeru bolo možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia, pričom o predmetnom rozhodnutí sa mali upovedomiť 1.miestna roľnícka komisia v Košiciach, 2. KNV pôdohospodársky referát v Košiciach, 3. B. D. a po 4. vdova B. H..

9. Žalovaní popreli, žeby predmetný výmer bol niekedy B. D. doručený, a žeby jej na základe neho boli vyplatené finančné prostriedky, pričom súd ma za to, že na predmetnom rozhodnutí nie je vyznačená ani doložka právoplatnosti a ani vykonateľnosti. Aj z rozhodnutia Pozemkového úradu Košice - Mesto, č. j. 997/92 - PU zo dňa 6.8.1992, ktorým dal vyjadrenie k uplatneniu si reštitučného nároku okrem iných na parcelu č. 5102 vložka č. 3349 vyplynulo, že vo vzťahu k predmetnej parcele sa jedná o majetkovo - právne neusporiadané nehnuteľnosti, keďže neexistuje doklad o prechode vlastníckeho práva na štát, a teda vlastnícke právo fyzických osôb zostalo zachované a došlo k užívaniu takýchto nehnuteľností inými právnickými osobami. Vo vzťahu k pozemkovo - knižnej vložke č. 3349 existuje doklad o prechode vlastníctva na štát len k výmere 6582 m².

10. Z rozhodnutia pozemkového úradu Košice - Mesto č. 132/93/PU zo dňa 21.7.1993 vyplynulo, že P. D., B. D., D. M., P. I., J. I. si na Pozemkovom úrade Košice - Mesto uplatnili nárok na vydanie nehnuteľnosti, okrem iných aj parcely č. 5102 roľa o výmere 28 176 m², pričom ako vyplynulo z odôvodnenia predmetného rozhodnutia pozemkový úrad preskúmal predložené doklady a zistil, že vlastníctvo fyzických osôb zostalo zachované, povinná osoba (pozn. súdu, vtedy Vysoká škola veterinárska v Košiciach) má k predmetným nehnuteľnostiam iba užívací, nie vlastnícky vzťah, a

teda sa nejedná o reštitúciu v zmysle zákona „o pôde“ ale o majetkovo právne vysporiadanie v rámci občianskoprávneho konania na základe vyhotovenia nového geometrického plánu. Identifikáciu nehnuteľnosti pôvodných vlastníkov pozemkový úrad vykonal na základe výpisov z pozemkovej knihy, ktorú vydalo Štátne notárstvo Košice - Mesto dňa 1.3.1971 pod č. 1009/71 z vložky PZKN č. 3349 a zistil, že navrhovatelia sú titulom dedenia podielovými spoluvlastníkmi v podieloch P. D. 1/4, B. D. X/X, D. M. X/X, P. I. X/X a J. I. 1/8 a to u parciel č. 5102, pozemkovo - knižná vložka č. 3349.

11. Ako vyplýva zo stanoviska advokátskej kancelárie zo dňa 15.01.1996 Advokátska kancelária JUDr. Antona Hencovského oznámila Univerzite veterinárneho lekárstva v Košiciach, že v mene svojich klientov p. P. D. a spol. žiada vydať v celom rozsahu a bez akýchkoľvek podmienok parcelu č. 5102 do 30 dní. Časť parcely, na ktorej sa nachádzajú stavby a ktorú nemožno vydať a nebola predmetom vyvlastňovacieho konania navrhujú zameniť za pozemky v inej lokalite. Žalovaní teda požiadali jednak samotnú žalobkyňu, ako aj pozemkový úrad o vydanie nehnuteľnosti, ktoré žalobkyňa užívala neoprávnenne. Medzi žalovanými a žalobkyňou prebehlo od r. 1992 niekoľko rokovaní, čo vyplýva zo záznamov, pričom záznamy napr. zo dňa 29.11.1995, zo dňa 17.09.1997 sa týkali aj parcely č. 5102, kde žalovaní sa domáhali, aby žalobkyňa odkúpila predmetné nehnuteľnosti, alebo aby došlo k zámene.

12. Z hospodárskej zmluvy č. 22/1984 - prav. uzatvorenej medzi odovzdávajúcou organizáciou Správou rekreačných a športových zariadení mesta Košíc a preberajúcou organizáciou Vysokou školou veterinárskou v Košiciach zo dňa 27.11.1984, na ktorú sa odvoláva žalobkyňa vyplýva, že sa prevádza správa Jazdeckého areálu na Popradskej ul. v Košiciach č. stavby 200 kolaudovaná 26.11.1979, teda predmetnou hospodárskou zmluvou boli odovzdané do užívania iba stavby.

13. Žalobkyňa ďalej tvrdila, že žalovaní mali nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na základe opravy chyby v katastrálnom operáte. Rozhodnutím X. 28/03 Správy katastra Košice II došlo iba k oprave zápisu, nakoľko správa katastra pri ROEP nesprávne zapísala na LV č. XXXXX pôvodnú vlastníčku D. I., napriek tomu, že nehnuteľnosť bola už predmetom dedičstva D227/74, D1023, D1048/92. Ako vyplýva z výmeru Krajského národného výboru pôdohospodárska správa v Košiciach zo dňa 5.10.1954 značka pôd. 611/1954, tento orgán rozhodoval o odvolaní proti výmeru JNV v Košiciach zn. IX/5 - 611/1952 zo dňa 15.05.1952, teda inému výmeru ako tomu, ktorý vydala správna komisia mesta Košice dňa 10.05.1949 pod zn. 611-7/5-1949-3.

14. K tvrdenému nadobudnutiu vlastníckeho práva právnym predchodcom žalobkyne titulom vydržania súd odcitoval § 115, § 116 ods. 1, § 145 ods. 1, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1 a § 134 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. konštatujúc, že podľa Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. vlastnícke právo k nehnuteľnej veci mohol nadobudnúť ten, kto ju držal oprávnenne a nepretržite po dobu zákonom stanovenú, t.j. 10 rokov. Za oprávneného držiteľa sa považoval ten, kto so zreteľom na všetky okolnosti bol dobromyseľný v tom, že mu vec patrí a to po celú vydržaciú dobu. Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. držbu a vydržanie až do novelizácie (zákonom č. 131/1982 Zb.), t.j. do 1. apríla 1983 neupravoval. Až uvedená novela Občianskeho zákonníka v ustanoveniach § 132a, 135a novo upravila ochranu držby a vydržanie s možnosťou započítania času predchádzajúcej nepretržitej držby pred 1.4.1983 s tým, že tento čas sa neskončil skôr než 1.4.1984 (§ 865 ods. 3).

15. Čo sa týka skutkových zistení a úvah súdu pri hodnotení dôkazov a právnym záverom na strane druhej, súd z listu vlastníctva č. XXXXX súd zistil, že žalovaní sú vlastníckymi nehnuteľnosťami, ktoré boli pôvodne zapísané v PKV č. XXXX a ktoré zdedili po svojich právnych predchodcoch a žalobkyňa ani v jednom dokumente nachádzajúcom sa v súdnom spise nie je uvedená ako vlastníčka nehnuteľností. Na strane žalobkyne preto absentuje akýkoľvek právny titul pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXXX. Neobstojí námietka vydržania sporných nehnuteľností, pretože podmienkou vydržania je oprávnenosť držby, dobromyseľnosť držiteľa a uplynutie zákonom stanovenej lehoty. Oprávnená držba predpokladá, že držiteľ je v dobrej viere, že mu vec alebo právo patrí a že je v tejto dobrej viere so zreteľom ku všetkým okolnostiam, uvedené podmienky musia byť splnené súčasne. V odbornej literatúre aj v judikatúre je zhoda v tom, že posúdenie, či je držiteľ v dobrej viere alebo nie je, treba vždy hodnotiť objektívne, a nielen zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) účastníka, a že je treba vždy brať v úvahu, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú je potrebné s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu po každom požadovať, nemal, resp. nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí. Dobrá viera zaniká v okamihu, kedy sa držiteľ zoznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne museli vyvolať

pochybnosť o tom, že mu vec po právu patrí. Neboli preukázané ani predpoklady pre vydržanie a to dobromyseľnosť vydržiteľa o tom, že mu vlastnícke právo patrí, keďže nikdy nebol vedený v katastri nehnuteľností ako vlastníik predmetných nehnuteľností. Je zrejme, že žalobkyňa nemohla byť v žiadnom ohľade dobromyseľná, že je vlastníčkou pozemkov, ak nikdy nebola uvedená ako vlastníčka v katastri nehnuteľnosti, takisto ani štát a neexistuje žiaden právny titul ani listina, ktorá by preukazovala akýkoľvek prevod vlastníctva k sporným pozemkom na žalobkyňu.

16. Keďže Československý štát nikdy nebol vlastníkom týchto nehnuteľností, nemohlo prejsť vlastnícke právo počnúc dňom 1.1.2003 na žalobkyňu a nemôže byť ani vlastníčkou na základe vydržania. Na základe vyššie uvedeného súd teda žalobu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodnú. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovaným podľa úspechu vo veci priznal náhradu trov konania v plnej výške, keď súčasne nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by postupom podľa § 257 CSP výnimočne náhradu celkom alebo sčasti nepriznal.

17. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), g) a h) CSP a navrhla odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie. V prvom rade rozsudok považovala za nepreskúmateľný, nedostatočne odôvodnený a tiež porušujúci zásadu rovnosti strán a právo na spravodlivý proces, uplatňujúc v tomto zmysle odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b) a písm. d) CSP. Mala za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nezohľadňuje individuálne okolnosti posudzovanej veci a je založené na nesprávnom právnom posúdení, keď súd sa nezaoberal všetkými okolnosťami súvisiacimi s prejednávanou vecou, konal neobjektívne a jednostranne. Súd iba všeobecne konštatuje, že na strane žalobkyne údajne absentuje právny titul pre nadobudnutie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, avšak v rozhodnutí sa vôbec nevysporiadal so vznesenými argumentmi žalobkyne, ktoré boli obsahom žaloby a podaných vyjadrení, ako aj predložených listinných dôkazov. Už uvedené je dôvodom na porušenie práv žalobkyne na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru. Pokiaľ išlo o argumenty žalobkyne prednesené už počas konania pred súdom prvej inštancie a súčasne, ktoré žalobkyňa preukazovala predloženými ako aj navrhovanými dôkazmi, opätovne poukázala na to, že sporné nehnuteľnosti boli do 1. januára 2003 vo vlastníctve Slovenskej republiky a zároveň v správe a užívaní žalobkyne v zmysle § 112 Zákona o vysokých školách a že k dátumu 1.1.2003 prešli priamo zo zákona do vlastníctva žalobkyne. Právny vzťah žalobkyne k pozemkom z pôvodnej mpč. 5102 bol založený hospodárskou zmluvou č. Fin: HZ1052/84-Kr zo dňa 30.1.1985 podľa § 347 Hospodárskeho zákonníka. Na základe tejto zmluvy prešla na žalobkyňu dňom 1.2.1985 správa majetku štátu uvedená pod bodom 1 zmluvy, a to parcely Jazdeckého areálu v Košiciach, ktoré sa geometrickým plánom a výkazom plôch č. 243-3601-78-82 zlúčili do novovytváraných parciel č. 6894/3 a 6894/5. Do novovytvorenej parcely č. 6894/3 bola zlúčená medzi inými aj časť mpč. 5102 označená ako diel č. 48 o výmere 7676 m², ktorej zodpovedajú pozemky evidované na LV vo vlastníctve žalovaných. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa užíva a vykonáva správu sporných pozemkov nepretržite od ich odovzdania v r. 1985. Na časti týchto pozemkov sú vybudované stavby Jazdeckého areálu, ktorý bol žalobkyňi odovzdaný do užívania Správou rekreačných a športových zariadení Mesta Košíc na základe hospodárskej zmluvy č. 22/1984-práv. Nehnuteľnosti z mpč. 5102 boli vykúpené štátom od právnych predchodcov žalovaných podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme. O účinnom prechode uvedených pozemkov do vlastníctva štátu svedčí medzi inými poznámka v pozemkovej knihe v PKV č. XXXX, vyznačená v zmysle § 10 ods. 2, 3 zákona č. 46/1948 Zb., na základe ktorej bolo v pozemkovej knihe poznamenané vykonanie výkupu na podiel B. D., N. H. podľa č. d. 2770. Poznámka pod č. d. 2770 bola v pozemkovej knihe vyznačená na základe výmeru Správnej komisie mesta Košice Zn. 611-7/5-1949-III zo dňa 10.05.1949, č.d. 2770/1949, ktorým bolo rozhodnuté o výkupe pôdy B. D., N. H. podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme. Československý štát na základe uvedeného výmeru vykúpil podľa § 1 ods. 3 zák. č. 46/1948 Zb. od B. D., N. H. 1/4 z nehnuteľností zapísaných v pozemkovej knihe v kat. úz. Košice v PKV č. XXXX, mpč. 5102. Podľa výmeru Správnej komisie mesta Košice Zn. 611-7/5-1949-III zo dňa 10.05.1949: „Československý štát vykúpuje podľa § 1 ods. 3 zák. č. 46/48 Sb. pozemnoknižného vlastníctva prihlasovateľky B. D. N. H. jej náležajúcu jednu štvrtinu /1/4/ z nehnuteľností zapísaných v poz. knihe, kat. úz. Košice vo vl. č. XXXX, parc. č. 5169, 5170, 6121, 6122, 5015, 6112, 4984 a 4985, vo vl. č. XXXX parc. č. 5102, 5214, 6097 a 6115, vo vl. č. XXXX parc. č. 5014, 5882 a 6470, vo vl. č. XXXX parc. č. 6111.“ Na výmere zo dňa 10.05.1949, č.d. 2770/1949 je na str. 2 vyznačená doložka o právoplatnosti s uvedením: „Právoplatnosť tohto vyvlastňovacieho výmeru sa potvrdzuje“, z čoho je zrejme, že uvedený výmer bol B. D., N. H. riadne doručený. S týmito skutočnosťami sa súd prvej inštancie

vôbec nevysporiadal. Zjavne arbitrárne a nesprávne sú preto aj závery súdu, podľa ktorých údajne na výmere zo dňa 10.05.1949, č.d. 2770/1949 nie je vyznačená doložka o právoplatnosti, keďže z obsahu samotného výmeru vyplýva opak. Podľa § 10 ods. 2, 3 zákona č. 46/1948 Zb. platilo, že poznámka vykonania výkupu v pozemkovej knihe podľa zákona o novej pozemkovej reforme má účinky prechodu vlastníctva k vykúpenej pôde na Československý štát (porov. tiež NS ČR sp. zn. 28Cdo/4 146/2017 alebo NS ČR sp. zn. 28Cdo/2597/2011, ako aj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/47/2018, ktoré v relevantných častiach odcitovala). Žalobkyňa taktiež poukazovala na to, že z výmeru KNV, pôdohospodárska správa v Košiciach, zn. pôd. 611/1954 zo dňa 05.10.1954 vyplýva, že JNV v Košiciach výmerom zn. IX/5-611/1952 zo dňa 15.05.1952 podľa zákona č. 46/1948 Zb. vykúpil všetky zostávajúce podiely podielových spoluvlastníkov na vykupovaných nehnuteľnostiach. Od B. H. a od ostatných spoluvlastníkov boli vykúpené nehnuteľnosti a spoluvlastnícke podiely zapísané v PKV č. XXXX o celkovej výmere 12.6121 ha. KNV pritom nevyhovел odvolaniu B. H. a spol. podanému proti uvedenému výmeru JNV zn. IX/5-611/1952 zo dňa 15.05.1952, odvolanie spoluvlastníkov zamietol a napadnutý výmer JNV potvrdil. Vzhľadom na upustenie od intabulačného princípu od roku 1951 je zrejmé, že vykúpené nehnuteľnosti prešli účinne na štát aj napriek nevyznačeniu poznámky o vykonanom výkupe v pozemkovej knihe v celom rozsahu (u všetkých spoluvlastníkov). Prechod vlastníckeho práva v dôsledku výkupu bol účinný už právoplatnosťou výmeru o výkupe v zmysle § 114 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. (napr. NS ČSR CZ90/55 z 21.04.1955, NS SR 2 Sžo 241/2010). Podľa rozsudku NS SR sp. zn. 2Sžo/241/2010: „Odvolací súd sa v danom prípade stotožňuje s právnym názorom krajského súdu ako i správneho orgánu v otázke prechodu vlastníckeho práva na čl. štát ohľadne predmetných nehnuteľností. V danom prípade totiž z výmeru ONV v Topoľčanoch č. 611-27/6-1950 zo dňa 28.6.1950 nesporne vyplýva, že došlo k výkupu predmetných nehnuteľností v zmysle zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme a vykúpená výmera predstavuje 564 ha 55 a 18 m². Pokiaľ v danom prípade navrhovateľ argumentoval, že vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam nemohlo prejsť na čl. štát v zmysle výmeru ONV Topoľčany zo dňa 28.6.1950, nakoľko v zmysle ust. § 10 ods. 3 zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme účinky prechodu vlastníctva na štát nastávali až zápisom poznámky o výkupe v príslušnej pozemno-knižnej vložke a že v pozemkovej knihe sa takýto zápis nenachádza, tak v tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že takáto argumentácia navrhovateľa je právne irelevantnou. Taktiež v danom prípade pokiaľ navrhovateľ poukazoval na skutočnosť, že v príslušných pozemno-knižných vložkách nie je vlastnícke právo štátu zapísané ani v zmysle intabulačného princípu, tak i takáto argumentácia navrhovateľa je právne irelevantnou a nemá oporu v zákone. V danom prípade je potrebné vychádzať z ustálenej súdnej praxe, v zmysle ktorej k prechodu majetku na štát dochádzalo bez ohľadu na intabulačný princíp. Je potrebné si uvedomiť, že v rozhodnom období bol pôvodný vlastník už takýmto výmermi „kategorizovaný“, čo znamená, že i tam, kde takéto výmery, resp. rozhodnutia neboli zapísané do pozemkovej knihy, tak bol napriek tomu nepochybne i v týchto prípadoch daný priechod účinkom prechodu takéhoto majetku na štát ex lege. Výklad, aký prezentuje v danom prípade navrhovateľ, nemožno považovať za ústavne konformný, na základe výmeru ONV z roku 1950 pôvodní vlastníci stratili predmetný majetok, a to de facto i de iure, ktorá skutočnosť je nespornou, pretože čl. štát následne po tom ako získal predmetné nehnuteľnosti na základe uvedeného výmeru do svojho vlastníckeho práva, tak s týmito nehnuteľnosťami i následne disponoval.“ Rozhodnutie o výkupe vydané podľa zákona č. 46/1948 Zb. je správnym aktom, ktorým prechádza vlastnícke právo k nehnuteľnosti z doterajšieho vlastníka na nového vlastníka. Na základe výmeru Správnej komisie mesta Košice Zn. 611-7/5-1949-III a výmeru KNV v Košiciach, zn. pôd. 611/1954 v spojení s výmerom JNV v Košiciach zn. IX/5-611/1952 tak nastali konštitutívne účinky výkupu a došlo k riadnemu prechodu vlastníckeho práva na štát k dotknutým pozemkom. Sporné nehnuteľnosti z mpč. 5102 boli vykúpené od právnych predchodcov žalovaných a vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam prešlo na Československý štát bez ohľadu na to, či táto zmena bola premietnutá do evidencie nehnuteľností. V 70. rokoch v súvislosti s výstavbou Jazdeckého areálu boli následne tieto nehnuteľnosti v časti podľa výkazu plôch ku GP č. 243-3601-78-82 zahrnuté do výstavby Jazdeckého areálu a v časti aj zastavané stavbami Jazdeckého areálu. Ako je zrejmé z porealizačného GP a výkazu plôch vyhotovených v decembri 1982, z pôvodnej mpč. 5102 sa časť o výmere 7676 m² odčlenila a pričlenila sa ako diel č. 48 k novovytvorenej parcele č. 6894/3 patriacej do Jazdeckého areálu. Keďže rozhodnutia o výkupe vydané podľa zákona č. 46/1948 Zb. majú charakter verejnej listiny, pri hodnotení týchto listinných dôkazov a pri spochybnovaní vyznačených doložiek o právoplatnosti je preto nevyhnutné vychádzať z prezumpcie ich pravdivosti a správnosti. Tieto listiny osvedčujú správnosť údajov v nich uvedených, ak nie je dokázaný opak. V konaní o výkupe podľa zákona č. 46/1948 Zb. bolo s právnymi predchodcami žalovaných konané riadne, rozhodnutie o výkupe bolo vydané a doručené v súlade so zákonom všetkým dotknutým účastníkom. Na základe uvedených rozhodnutí

došlo k účinnému prechodu vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam na štát a následne na žalobkyňu, bez ohľadu na to, či táto zmena bola premietnutá do evidencie nehnuteľností. Pokiaľ žalovaní svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam odvodzovali od rozhodnutí vydaných v dedičských konaniach po svojich právnych predchodcoch, odvolateľka v konaní zdôrazňovala, že dedičským rozhodnutím sa nekonštituuje vlastnícke právo dediča. Rozhodnutie v dedičskom konaní má iba deklaratórnu povahu. Pokiaľ je u niektorých žalovaných na LV evidovaný zápis titulom opravy chyby v katastrálnom operáte či rozhodnutia ROEP, ani na základe uvedených skutočností nemohlo byť konštituované vlastnícke právo žalovaných resp. ich právnych predchodcov k sporným nehnuteľnostiam. S uvedenými argumentmi žalobkyne sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí presvedčivo nevysporiadal a len všeobecne uzavrel, že v konaní nebolo preukázané nadobudnutie sporných nehnuteľností štátom a neskôr žalobkyňou. Žalobkyňa ďalej argumentovala špecialitou reštitučných predpisov k všeobecným predpisom občianskeho práva a poukazovala na to, že žalovaným ani ich právnym predchodcom neboli v reštitučnom konaní nehnuteľnosti z pôvodnej mpč. 5102 a nachádzajúce sa na území Jazdeckého areálu v Košiciach vydané a vlastníctvo k uvedeným pozemkom nebolo žalovaným prinavrátené. Žalovaným bola v reštitučnom konaní vydaná iba časť pôvodnej mpč. XXXX, a to v rozsahu novovytvorenej parcely č. KN 5499/19 o výmere 18.637 m² - trvalé trávnaté porasty, ktorá sa nachádzala mimo obvodu Jazdeckého areálu ako nezastavaná voľná plocha a nezahŕňala pozemky nachádzajúce sa na území Jazdeckého areálu žalobkyne. Žalobkyňa v tejto súvislosti poukazovala aj na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4S/280/93 zo dňa 11.10.1993, ktorým bolo zrušené rozhodnutie Pozemkového úradu Košice - mesto č. 132/93-PÚ zo dňa 21.07.1993 (vydané v reštitučnom konaní vedenom podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku). V uvedenom rozhodnutí Krajský súd v Košiciach medzi inými ohľadom mpč. 5102 s poukazom na výpis z pozemkovej knihy konštatoval, že spoluvlastnícky podiel patriaci B. D. podliehal výkupu podľa zákona č. 46/1948 Zb., a to na základe výmeru Správnej komisie mesta Košice Zn. 611-7/5-1949-III zo dňa 10.05.1949. Ani s touto argumentáciou žalobkyne sa súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení žiadnym spôsobom nevysporiadal. Reštitučné zákony ako lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku upravili osobitný postup pre navrátenie vlastníctva k pozemkom z dôvodov uvedených v týchto osobitných predpisoch a stanovili lehoty prekluzívneho charakteru pre uplatnenie nárokov podľa týchto zákonov, ktorých márnym uplynutím zanikli akékoľvek majetkové nároky pôvodných vlastníkov alebo ich právnych nástupcov k týmto nehnuteľnostiam. Nevyužitím možnosti domáhať sa takéhoto nároku v zákonnej lehote oprávnenými osobami, alebo nevydaním vecí zo zákonom stanovených dôvodov, došlo k nezvratnému zániku (preklúzii) práva, a tým aj nemožnosti dosiahnuť revíziu krokov štátu uskutočnených v rozhodnom období. Obdobne aj obrana žalovanej strany v spore o určenie vlastníctva, postavená v obdobnej situácii na mimoreštitučných argumentoch, nemôže byť úspešná. V prípadoch, ako je tento, je navyše v záujme spravodlivého rozhodovania namieste uplatňovanie všeobecného princípu, v zmysle ktorého extenzívnym prístupom nemožno spochybníť či otvárať záležitosti, ktoré pred mnohými desaťročiami založili právne vzťahy. Žalobkyňa na tomto mieste zdôrazňuje, že rozhodnutia o výkupe boli vydané pred viac ako 70-imi rokmi. Právna istota osôb, ako aj zachovanie nevyhnutnej autority štátu vyžadujú, aby právoplatné rozhodnutie súdu alebo správneho orgánu, na základe ktorých určitá osoba nadobúda alebo je zbavená vlastníctva k veci, bolo nespochybniteľnou právnou skutočnosťou, majúcou účinky do budúcnosti. V opačnom prípade by bolo možné uplatniť vady konania po neprimerane dlhej dobe a narušiť tak niekoľko desaťročí trvajúci právny stav. V sporoch, v ktorých časový odstup od rozhodných skutočností podstatne prekračuje i vydržacie lehoty alebo lehoty skartačné, je požiadavka preukazovať existenciu právnych úkonov či rozhodnutí nepatričná, lebo aj tu v pochybnostiach platí zásada prezumpcie ich správnosti (porov. I. ÚS 379/2016). Ak žalovaní v konaní spochybňovali existenciu a účinnosť rozhodnutia o výkupe resp. vyznačenej doložky o právoplatnosti, boli povinní tvrdiť konkrétne skutočnosti a navrhnúť nepochybné dôkazy preukazujúce opak. Žalovanými teda museli byť preukázané také skutočnosti, ktoré by úplne podlamovali vierohodnosť obsahu verejnej listiny. V opačnom prípade nemožno verejnú listinu zbaviť jej dôkaznej sily. V danom prípade konajúci súd bez vykonania akéhokoľvek relevantného dokazovania navrhovaného žalobkyňou a napriek vyznačenej doložke o právoplatnosti spochybnil právoplatnosť výmeru Správnej komisie mesta Košice Zn. 611-7/5-1949-III zo dňa 10.05.1949, č.d. 2770/1949 a uzavrel, že žalobkyňou predložené a označené výmery nie sú právoplatné a nie sú relevantným dôkazom o prechode vlastníctva na štát. Tým nezákonne preniesol dôkazné bremeno na žalobkyňu, porušil práva žalobkyne na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Jedným z ťažiskových argumentov súdu, pre ktoré rozhodol o zamietnutí žaloby v danej veci, bol záver, že žalobkyňa a ani štát neboli nikdy evidovaní v katastri nehnuteľností ako vlastníci dotknutých nehnuteľností. Tento záver súdu však nemôže obstať, je založený na nedostatočne zistenom skutkovom stave a na nesprávnom

právnom posúdení veci. Samotná skutočnosť, že stav zápisu v pozemkovej knihe ostal napriek výkupu nezmenený, v dôsledku čoho právni predchodcovia žalovaných boli v pozemkovej knihe naďalej evidovaní ako vlastníci dotknutých parciel, je bez právneho významu. K prechodu vlastníckeho práva na štát sa nevyžadoval zápis štátu ako vlastníka v pozemkovej knihe ani v inej verejnoprávnej evidencii. Samotná okolnosť, že vlastníctvo štátu nebolo v rozhodujúcom období zapísané v pozemkovej knihe, ešte neznamená, že štát sa vlastníkom týchto nehnuteľností nestal. „Je potrebné zdôrazniť, že vzhľadom na rôzne politicko-právne zmeny od roku 1945 súčasný kataster nehnuteľností neodráža reálny stav vlastníctva k pozemkom. V minulom období sa z rôznych dôvodov do pozemkových kníh nedostali niektoré rozhodnutia, pretože nebolo zákonnou povinnosťou zapísať ich do pozemno-knižnej vložky. Pri vypracovaní ROEP preto dochádzalo v dôsledku nedostatočne zistených podkladov k chybám a právny stav vyplývajúci z listu vlastníctva založeného v rámci ROEP nezodpovedal stavu skutočnému. Keďže katastre nekontrolujú správnosť a úplnosť podkladov pre vyhotovenie ROEP, kvalita vyhotovenej evidencie nie je spoľahlivá. Preto na riešenie týchto pochybení je daná príslušnosť súdov v civilnom konaní.“ (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/26/2020; obdobne tiež NS SR sp. zn. 2Sžo/241/2010 alebo ÚS ČR sp. zn. Pl. ÚS-st. 21/05). Navyše, ako bolo uvedené vyššie, v PKV č. XXXX bola vyznačená poznámka vykonania výkupu v zmysle § 10 ods. 2, 3 zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme, ktorá mala účinky prechodu vlastníctva k vykúpenej pôde na Československý štát (porov. NS ČR sp. zn. 28Cdo/4146/2017, NS ČR sp. zn. 28Cdo/2597/2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/47/2018). Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 46/1948 Zb.: „Okresní národní výbor požádá knihovni žádostí knihovní soud, aby poznamenal provedení výkupu podle tohoto zákona v pozemkové knize, a zavede řízení o náhradě, které provede za součinnosti místní rolnické komise a místního sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců.“ Podľa § 10 ods. 3 prvej veta zákona č. 46/1948 Zb.: „Poznámka provedení výkupu (odstavec 2) v pozemkové knize má účinky přechodu vlastníctví k vykoupené půdě na československý stát.“ Súd prvej inštancie uvedenú právnu úpravu aplikoval nesprávne a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym zisteniam, keď napriek predloženým listinným dôkazom, najmä výpisu z PKV č. XXXX, v ktorom bola zapísaná poznámka o výkupe v zmysle § 10 ods. 2, 3 zákona č. 46/1948 Zb. a napriek predloženému výmeru Správnej komisie mesta Košice Zn. 611-7/5-1949-III zo dňa 10.05.1949, č.d. 2770/1949, s vyznačeným potvrdením o právoplatnosti uvedeného výmeru, vo svojom rozhodnutí konštatoval, že vlastnícke právo na štát nikdy neprešlo a že údajne neexistuje doklad o prechode vlastníckeho práva na štát. Rovnako nesprávne a v rozpore s vykonaným dokazovaním sú aj závery súdu, podľa ktorých údajne na výmere Správnej komisie mesta Košice Zn. 611-7/5-1949-III zo dňa 10.05.1949, nie je vyznačená doložka o právoplatnosti. Ako už bolo zdôraznené vyššie v tomto odvolaní, na uvedenom výmere je riadne vyznačená doložka o právoplatnosti, ktorá potvrdzuje, že tento výmer bol dotknutým vlastníkom riadne doručený. Na str. 2 výmeru sa výslovne a zreteľne uvádza: „Právoplatnosť tohto vyvlastňovacieho výmeru sa potvrdzuje“. Žalovaní a ich právni predchodcovia počas celého obdobia vedeli o tom, že ich nehnuteľnosti boli vykúpené a že nepatria do ich vlastníctva. Uvedené nehnuteľnosti boli po výkupe v dlhodobom nerušenom užívaní štátu a následne po zastavaní stavbami Jazdeckého areálu v užívaní žalobkyne, o čom žalovaní a ich právni predchodcovia rovnako nepochybne vedeli. Ostatne aj zo skutočnosti, že žalovaní si uplatňovali reštitučný nárok na vydanie sporných nehnuteľností od žalobkyne ako povinnej osoby je zrejmé, že ani samotní žalovaní resp. ich právni predchodcovia sa nepovažovali za legitímnych vlastníkov uvedených nehnuteľností. Navyiac za situácie, keď v reštitučnom konaní nebolo žalovaným vlastníctvo k sporným pozemkom prinavrátené, nemôže byť pochyb o tom, že za oprávneného vlastníka uvedených pozemkov bolo potrebné legitímne považovať práve štát (a následne žalobkyňu), a to aj napriek stavu zápisu v evidencii katastra nehnuteľností. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je založené na nesprávnom právnom posúdení aj v otázke vyhodnotenia vzájomného vzťahu reštitučných nárokov a vlastníckych žalôb, ako to bolo zdôvodnené vyššie v tomto odvolaní a ďalej podrobne zanalyzované aj v písomných vyjadreniach žalobkyne v konaní pred súdom prvej inštancie. S touto argumentáciou žalobkyne sa však konajúci súd v napadnutom rozsudku vôbec nezaoberal. Napokon mala za to, že súd nesprávne vyhodnotil otázky vydržania, keď mala za to, že splnila všetky zákonom stanovené podmienky pre vydržanie vlastníckeho práva, ktorými sú: 1. spôsobilá vec – predmet vydržania, 2. spôsobilé subjekty vydržania, 3. oprávnená držba a 4. uplynutie vydržacej doby, ktorá u nehnuteľnosti činí 10 rokov. Predmetom vydržania môže byť nehnuteľnosť a podľa ustálenej súdnej praxe aj časť pozemku (parcely). Štát, ako aj právnická osoba, sú spôsobilými subjektmi vydržania. Oprávnená držba predpokladá, že držiteľ vec drží pre seba a je so zreteľom ku všetkým okolnostiam v dobrej viere, že mu vec patrí. V okolnostiach posudzovanej veci právni predchodcovia žalovaných užívali sporné nehnuteľnosti najneskôr do polovice 50-tych rokov. Následne sa užívania týchto nehnuteľností ujal štát, ktorý na uvedených nehnuteľnostiach vybudoval Jazdecký areál a sporné

pozemky oplotil. Právny predchodca žalobkyne prevzal držbu predmetných nehnuteľností v dobrej viere, že vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam nadobudol na základe vykúpovacieho výmeru v zmysle zákona č. 46/1948 Zb. a tieto nehnuteľnosti fakticky užíval ako vlastník viac ako 10 rokov ešte v období pred 01.01.1992. Vlastnícke právo štátu k týmto pozemkom nebolo v uvedenom období zo strany žalovaných, ani ich právnych predchodcov spochybnené. Najneskôr ku dňu 01.01.1992 tak boli splnené všetky zákonom vyžadované podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k sporným pozemkom vydržaním v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka. Navyše, ako bolo zdôraznené vyššie, žalovaní a ich právni predchodcovia vedeli o tom, že ich nehnuteľnosti boli vykúpené a že nepatria do ich vlastníctva. V reštitučnom konaní nebolo vlastníctvo k sporným pozemkom žalovaným prinavrátené, keďže išlo o zastavané plochy na území Jazdeckého areálu, u ktorých bolo vydanie nehnuteľností podľa reštitučných predpisov neprípustné. Žalovaní mohli mať nárok iba na poskytnutie náhradných pozemkov alebo finančnej náhrady, nie však nárok na prinavrátenie vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam (uvedené ostatne potvrdzuje aj rozhodnutie Pozemkového úradu Košice-mesto č. 23/94-PÚ vydané v konaní o vydanie predmetných nehnuteľností podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb. v nadväznosti na rozhodnutie č. 132/93-PÚ). Žalobkyňa v konaní navrhovala vykonať rozsiahle dokazovanie, medzi inými aj na preukázanie toho, že žalovaným bola v nadväznosti na uplatnenie reštitučných nárokov prinavrátená iba časť pôvodnej mpč. XXXX, a to trvale trávnaté porasty mimo územia Jazdeckého areálu. Žalobkyňa zároveň žiadala doplniť dokazovanie na preukázanie toho, či zo strany žalovaných resp. ich právnych predchodcov boli uplatňované nároky v zmysle reštitučných predpisov na vydanie náhradných pozemkov resp. vyplatenie finančnej náhrady za pozemky z pôvodnej mpč. 5102 nachádzajúce sa na území Jazdeckého areálu v Košiciach, ktoré im neboli v reštitučnom konaní vydané. Súd prvej inštancie však tieto dôkazné návrhy svojvoľne nevykonal, v dôsledku čoho nedostatočne zistil skutkový stav, dospel k nesprávnym záverom a porušil práva žalobkyne na spravodlivý proces. Dobromyseľnosť držby žalobkyne a štátu vo vzťahu k sporným nehnuteľnostiam ako jedna zo zákonných podmienok vydržania je preukázaná najmä nasledovným: - Žalovaní ani ich právni predchodcovia sporné pozemky dlhodobo fakticky neužívali, tieto nehnuteľnosti boli v nerušenej držbe štátu a následne žalobkyne; - Ako vlastníci nehnuteľností sa dlhodobo choval štát (a následne žalobkyňa); - Sporné pozemky po prechode vlastníctva na štát (na základe uvádzaných výmerov o výkupe) boli zastavané; - Žalovaní (ani ich právni predchodcovia) sa po dobu niekoľkých desaťročí nezaujímal o dotknuté nehnuteľnosti a rešpektovali faktický aj právny stav, ktorý nastal v dôsledku výstavby Jazdeckého areálu na dotknutých pozemkoch; - Žalovaní resp. ich právni predchodcovia uplatnením nárokov v zmysle reštitučných predpisov fakticky potvrdili a uznali vlastnícke právo štátu k uvedeným nehnuteľnostiam; - V reštitučnom konaní nebolo žalovaným vlastnícke právo k sporným pozemkom z mpč. 5102 nachádzajúcim sa na území Jazdeckého areálu nikdy prinavrátené; - Prekážka pre vydanie nehnuteľností v zmysle § 11 zákona č. 229/1991 Zb. o pôde sama o sebe vylučuje vlastnícke právo žalovaných (ich právnych predchodcov) k sporným nehnuteľnostiam. Žalobkyňa zastáva názor, že v posudzovanej veci je na mieste primerane aplikovať závery vyslovené v citovanom rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 28Cdo/1272/2019, v ktorom súd dospel k správny a výstižný záverom, v zmysle ktorých uznanie vlastníckeho práva pôvodného vlastníka podľa všeobecných predpisov v situácii, kedy pozemky po prechode na štát boli následne zastavané, by bolo obchádzaním ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. o pôde (písm. d) - podľa ktorého zastavaný pozemok nemožno oprávnenej osobe vydať), resp. v posudzovanej veci aj ustanovenia § 11 ods. 1 písm. f) zákona č. 229/1991 Zb. o pôde (podľa ktorého oprávnenej osobe nemožno vydať pozemok, na ktorom sú vybudované telovýchovné a športové zariadenia). Uvedené zákonné prekážky pre naturálnu reštitúciu bránili tomu, aby predmetné pozemky mohli byť žalovaným (resp. ich právnym predchodcom) vydané a rovnako bránia tomu, aby mohlo byť uznané vlastnícke právo žalovaných k týmto pozemkom. Objekt Jazdeckého areálu v Košiciach bol vybudovaný ešte v 70-tych rokoch minulého storočia v súlade s vtedy platnou právnou úpravou a na základe práva, ktoré stavebníka oprávňovalo tento areál na dotknutých pozemkoch postaviť a umiestniť bez časového obmedzenia. Pozemky pre účely výstavby Jazdeckého areálu prešli do vlastníctva štátu v súlade s platnou legislatívou v rozhodujúcom období. Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach je dlhoročným správcom Jazdeckého areálu (od r. 1985), zabezpečuje vykonávanie správy, prevádzky a údržby areálu, údržbu zelene a stráženie objektov. Žalovaní ani ich právni predchodcovia sa po dobu niekoľkých desaťročí nedomáhali svojich práv vo vzťahu k uvedeným pozemkom a voči ich užívaniu, či už zo strany štátu alebo UVLF vôbec nenamietali. Uvedené nehnuteľnosti prešli do vlastníctva žalobkyne od 01.01.2003 podľa ustanovenia § 112 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na základe ktorého žalobkyňa odvodzovala svoje vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam. Závery súdu prvej inštancie sú nesprávne, svojvoľné a v rozpore s výsledkami vykonaného dokazovania. K porušeniu práv žalobkyne na spravodlivé súdne

konanie a nedostatkom v zistenom skutkovom stave veci v danom prípade došlo aj tým, že súd prvej inštancie nezákonne odmietol vykonať všetky dôkazy navrhované žalobkyňou, a to najmä dôkazné návrhy uvedené v podaní žalobkyne zo dňa 29.03.2019 a zo dňa 14.08.2018, medzi inými: 18 - pripojenie kompletných kópií z LV a kópií zo zbierky listín, kópií z PKV a z pôvodnej katastrálnej mapy, - pripojenie kompletných archívnych spisov a výmerov, a to výmeru Správnej komisie mesta Košice Zn. 611-7/5-1949-III zo dňa 10.05.1949 a súvisiaceho spisu k č.d. 2770/1949, výmeru Krajského národného výboru, pôdohospodárska správa v Košiciach, zn. pôd. 611/1954 a súvisiaceho spisu KNV v Košiciach zn. pôd. 611/1954, výmeru Jednotného národného výboru v Košiciach zn. IX/5-611/1952 a súvisiaceho spisu JNV v Košiciach zn. IX/5-611/1952, - pripojenie kompletného spisu Pozemkového úradu Košice - mesto č. 132/93-PÚ v súvislosti s uplatnenými reštitučnými nárokmi žalovaných, - pripojenie spisu Krajského súdu Košice sp. zn. 4S/280/93, - vyžiadanie informácií od označených orgánov a subjektov ohľadom nárokov uplatňovaných žalovanými v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. alebo zákona č. 503/2003 Z. z. na vydanie náhradných pozemkov resp. vyplatenie finančnej náhrady za pozemky z pôvodnej mpč. 5102, - vykonanie výsluchov navrhovaných svedkov, - ďalšie označené dôkazné návrhy. Nevýkonanie týchto dôkazných návrhov súd odôvodnil iba tým, že ďalšie dokazovanie údajne nebolo potrebné, bolo by neúčelné a „zbytočne by predlžovalo rozhodnutie“. Žalobkyňa má to, že vykonanie navrhovaných dôkazov bolo v danom prípade potrebné a nevyhnutné za účelom objasnenia rozhodujúcich skutkových okolností. Súd prvej inštancie napriek uvedenému tieto dôkazné návrhy nevykonala a bez dostatočných dôvodov zamietla. Uvedené zakladá naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, ako aj podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. V konaní je navyše naplnený aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP, a to vzhľadom na prípustnosť predkladaného listinného dôkazu - Rozhodnutia Pozemkového úradu Košice – mesto č. 23/94-PÚ zo dňa 14.03.1994 vydaného podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb., ktorý sa dostal do dispozičnej sféry žalobkyne až po doručení rozsudku súdu prvej inštancie v nekompletnom neoriginálnom znení. Pokiaľ by súd prvej inštancie vykonal dôkazy navrhované žalobkyňou a medzi inými pripojil spis Pozemkového úradu Košice - mesto č. 132/93-PÚ a tiež spis Krajského súdu Košice sp. zn. 4S/280/93, uvedený listinný dôkaz by zabezpečil ako jeden z podkladov pre svoje rozhodovanie v tomto konaní. Napadnuté rozhodnutie a postup súdu prvej inštancie je tak v zjavnom rozpore so zákonom, právne posúdenie súdu je nesprávne a samotný rozsudok je arbitrárny, svojvoľný a navyše zmätočný a nepreskúmateľný. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby nemôže obstáť. V okolnostiach prejednávanej veci neobstojí ani výrok o priznaní náhrady trov konania žalovaným v plnom rozsahu. Súd mal vo veci vzhľadom na osobitné okolnosti prejednávanej veci aplikovať ustanovenie § 257 CSP a náhradu trov konania žalovaným nepriznať.

18. Žalovaní k odvolaniu uviedli, že nepovažujú za daný žiaden z uplatnených odvolacích dôvodov. Napadnutý rozsudok je preskúmateľný, dostatočne odôvodnený a neporušuje zásadu rovnosti strán a právo na spravodlivý proces. Súd sa vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami, dôležitými skutočnosťami pre rozhodnutie. Zopakovali, že výmer 611-7/5-1949-III bol iba na podiel 1/8 B. D., N. H., čo súd dobre vyhodnotil. Výmer nebol na podiely ostatných podielových spoluvlastníkov. Súd taktiež správne vyhodnotil právoplatnosť výmeru, vo vyjadrení k žalobe žalovaní popreli, žeby výmer č. 611-7/5-1949-III bol právnej predchodkyňou doručený. Doručenie výmeru v konaní preukázané nebolo. V súlade s judikatúrou Ústavného súdu SR aj stanoviskom a rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR je už ustálená rozhodovacia prax, že súd je oprávnený a povinný skúmať právoplatnosť rozhodnutia správneho orgánu, ak je právoplatnosť a vykonateľnosť namietaná. Čo sa týka samotného doručovania, tak je potrebné poukázať na judikatúru Ústavného súdu SR, kde vo svojom Náleze zo dňa 22. 06. 2010, č. k. III.ÚS 127/2010 priamo uviedol: "Ústavný súd už vo svojich iných veciach (napr. III. ÚS 148/05) uviedol, že v špecifických okolnostiach prípadu záver o naplnení podmienok konania, napr. doručenie rozhodnutia správneho orgánu musí byť preukázané mimo „rozumných pochybností“. Pokiaľ všeobecný súd nemá preukázaný záver, že došlo k doručeniu správneho rozhodnutia mimo rozumných pochybností, musí vychádzať z predpokladu, že rozhodnutia doručené neboli. Žalobkyňa ďalej zavádza, nakoľko žalovaní už vo vyjadrení k žalobe uviedli, že výmer KNV 611/1954 zo dňa 05.10.1954, kde sa rozhodovalo o nejakom odvolaní, tak sa nerozhodovalo o odvolaní voči Výmeru č. 611-7/5-1949-II, ale voči nejakému úplne inému výmeru. Ale ani vo výmere KNV 611/1954 zo dňa 05.10.1954, ani v žiadnom inom sa neuvádzajú mená právnych predchodcov žalovaných, a nebol ani zápis v pozemkovej knihe o vykúpení ich podielov. Žalovaní popierali, žeby podiely ich právnych predchodcov boli vykúpené. Napokon aj rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4S/280/93 zo dňa 11.10.1993, na ktoré žalobkyňa poukazuje, potvrdzuje skutočnosť, že výmer sa dotýkal iba jednej časti podielu B. D. a nie podielov ostatných vlastníkov. Nezaplatenie kúpnej ceny je iba podporným argumentom, že výmer

doručený nebol a nemohol nadobudnúť právoplatnosť. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní uvádza, že na rozhodnutí na druhej strane je veta " Právoplatnosť tohto vyvlastňovacieho výmeru sa potvrdzuje", k tomu je potrebné uviesť, že táto veta nie je doložkou právoplatnosti. K reštitučným predpisom a k reštitúcii odkázal najmä na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 478/2012, kde ústavný súd odkazom na svoju staršiu rozhodovaciu prax dospel k záveru, že reštitučné predpisy neboli vydané pre ten účel, aby spôsobili zánik vlastníckeho práva oprávnených osôb, ale aby im uľahčili obnovenie tohto vlastníckeho práva. Preto, ak došlo k zabratiu majetku štátom bez právneho dôvodu, osoba nestratila svoj vlastnícky vzťah k tomuto majetku a nič nebráni tomu, aby sa svojho nároku, resp. finančnej náhrady domáhala žalobou opierajúcou sa o všeobecné predpisy občianskeho práva - ochrany vlastníckeho práva – žalôb určovacích, vindikačných (na vydanie veci), negatívnych a pod. V konaní bolo preukázané, že vlastnícke právo vždy svedčilo v prospech žalovaných a ich právnych predchodcov. V konaní nebol preukázaný žiaden právny titul, ktorý by svedčil tomu, že vlastnícke právo prešlo na štát, to znamená na Československu republiku, alebo neskôr na ČSSR. V evidencii nehnuteľnosti stále ako vlastníci boli evidovaní žalovaní alebo ich právni predchodcovia. Samotné zastavenie nehnuteľnosti v roku 1977 alebo niekedy v 70 tých rokoch nebolo prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na štát, bolo to len svojvoľné konanie štátu. Navyše dal do pozornosti, že nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 478/2012 z 30.apríla 2013 bol vydaný neskôr než III.ÚS 177/2013. Pokiaľ odvolateľka argumentuje nezákonným prenosom dôkazného bremena, uvedené je v rozpore s právnou úpravou a ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít s odkazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. októbra 2020, sp. zn. 1 VCdo 6/2019, obdobne uznesenie NS SR zo dňa 25.februára 2021, sp. zn. 3Cdo/263/2018, kde sa priamo hovorí aj o skúmaní doložky právoplatnosť na správnom rozhodnutí. Odkaz žalobcu na neaktuálnu judikatúru Českej republiky je irelevantný. V ďalšom uviedol, že žalobkyňa nikdy ani len nepoprela, žeby žalovaní a ich právni predchodcovia neboli evidovaní ako vlastníci v evidencii nehnuteľnosti, taktiež nikdy ani len nepoprela, že štát, či už ČSR, ČSSR, alebo SR nikdy nebol evidovaný ako vlastník, keď súčasne platí § 40 zákona č.266/1992 Zb. alebo § 6 zákona č. 22/1964 Zb. Teda aj pri dedičských konaniach vždy boli dedičia dobromyseľní v tom, že právny predchodca bol vlastníkom dedených nehnuteľnosti. Okrem toho je potrebné poukázať aj na § 11 zákona č. 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam: „Ten, kto vychádza zo zápisu v katastri vykonanom po dni účinnosti tohto zákona, je dobromyseľný, že stav katastra zodpovedá skutočnému stavu veci“. Teda dedičské konanie po právnych predchodcov boli uskutočnené v dobrej viere žalovaných, ktorí vychádzali z ust. § 11 zákona č. 265/1992 Zb. A naopak žalobca nebol a nemohol byť v dobrej viere. Otázkou, či hodnoverné a záväzné údaje katastra zakladajú dobromyseľnosť tretích osôb, sa vo svojej podstate zaoberal aj najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 4Cdo/274/2006 (R 14/2009), v ktorom vyslovil názor, že tretie osoby konajúce v dobrej viere a spoliehajúce sa na platné právo nemôžu stratiť nadobudnuté práva, inak by bol porušený princíp právnej istoty a vlastník by si nemohol byť istý svojím vlastníctvom, čo zjavne nezodpovedá chápaniu materiálneho právneho štátu. V predmetnej veci išlo práve o dobromyseľnosť viažucu sa k zápisom v katastri nehnuteľnosti Nie je pravdou, že štát začal užívať pozemky v 50 tých rokoch, táto skutočnosť v konaní ani nebola preukázaná. Až po roku 1970 došlo k výstavbe Jazdeckého areálu, do vtedy užívali pozemky právni predchodcovia žalobcov. Ak štát jednoducho zobral vlastníkom pozemky bez akéhokoľvek právneho titulu, tak nepostupoval v súlade so zákonom a nemohol byť ani dobromyseľným držiteľom. V prospech štátu nesvedčil žiaden právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva. Podľa judikatúry NS SR: „Pokiaľ štátny orgán pochybil a postupom v rozpore s právnymi predpismi (t. j. protiprávne) umožnil, aby sa štát stal detentorom veci, nie je možné o zásade, že v pochybnostiach sa má za to, že držba je oprávnená (§ 130 ods. 1 veta druhá OZ) ani uvažovať (rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo 107/2008 z 24.3.2010 a rozsudok NS ČR z 19. mája 2004 sp. zn. 22 Cdo 469/2004). V prospech štátu nesvedčil žiaden titul nadobudnutia vlastníckeho práva. Pokiaľ sa žalobkyňa v odvolaní odvoláva na zákon č. 229/1991 Z.z., je potrebné uviesť, že tento zákon sa vzťahoval na prinavrátenie vlastníckeho práva, teda ak v evidencii nehnuteľnosti bol zapísaný štát ako vlastník alebo štátna organizácia. V prípade sporných pozemkoch vlastnícke právo nikdy neprešlo na štát a žalovaní a ich právni predchodcovia vždy boli vlastníkmi a vždy boli evidovaní ako vlastníci sporných nehnuteľnosti, preto v rámci reštitučného konania nemalo sa im čo vydávať ani priznávať vlastnícke právo, lebo tohto práva neboli nikdy zbavení. To, že žalovaní a ich právni predchodcovia boli stále v evidencii nehnuteľnosti evidovaní ako vlastníci v konaní nebolo ani sporné, ani nemohlo byť sporné, lebo táto skutočnosť bola preukázaná listinnými dôkazmi, a rozhodnutiami v dedičských konaniach od 50-tých rokov minulého storočia po súčasnosť. Žalovaní prestali užívať pozemky v 70. rokoch minulého storočia, keď začala výstavba jazdeckého areálu. Ale takýto bol postup v období totality, že štát nepotreboval byť vlastníkom pozemkov, a začal na nich stavať. Je potrebné vnímať aj obdobie komunizmu. V konaní bolo preukázané listinnými dôkazmi, že po roku 1992 žalovaní a ich

právní predchodcovia stále sa cítili a boli vlastníkami nehnuteľnosti, čoho dôkazom boli aj zápisnice o rokovaní so žalobcom a zástupcom štátu SPF o možných zámenách a odkúpení. Tu je na mieste uviesť, ako vidieť z listín o rokovaní, štát ale ani žalobca sa nikdy necítili ako vlastníci sporných pozemkov, stále vedeli, že ich okupujú bez právneho titulu. Nesúhlasil ani s námietkou nevykonania navrhovaných dôkazov upriamujúc pozornosť napr. na to, že návrh na pripojenie spisu nie je návrhom na vykonanie dôkazu. Zo všetkých uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok v plnom rozsahu potvrdiť.

19. Odvolateľka v odvolacej replike zotrvala na podanom odvolaní ako aj na svojich odvolacích námietkach, ktoré v podstate sumarizujúcim spôsobom zopakovala s tým, že žalovaní v odvolacom konaní podľa jej názoru uvádzajú rovnaké argumenty ako v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré ale žalobkyňa dôsledne rozporovala tak vo svojich predošlých podaniach, ako aj v samotnom odvolaní.

20. Žalovaní v odvolacej duplike mali za to, že odvolateľka zavádza a uvádza nepravdivé informácie. Nehnuteľnosti, ktoré súd predmetom konania nemohol prejsť na žalobkyňu z viacerých dôvodov: - Slovenská republika nebola vlastníkom týchto nehnuteľností k 1.1.2002, nebola platná ani hospodárska zmluva s odkazom na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/263/2018 a rozsudok KS v Košiciach sp. zn. 3Co/153/2023. Zavádzajúcim je tvrdenie žalobkyne, že nehnuteľnosti boli vykúpené štátom, pretože výkup bol iba na podiel 1/8 B. D. H.. Okrem toho súd sa zaoberal platnosťou Výmeru č. 611 7/5-1949-III a uviedol, prečo nemohol nadobudnúť právoplatnosť napriek vyznačenej doložke právoplatnosti. V ostatnom zopakovali v základných bodoch svoju argumentáciu k podanému odvolaniu, pokiaľ išlo o otázku reštitúcie a reštitučných predpisov a otázku vydržania s odkazom na body 40. až 42. rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co153/2023.

21. Odvolateľka v poslednom vyjadrení nesúhlasila s argumentáciou o neplatnosti Hospodárskej zmluvy a v súvislosti s rozhodnutím KS v Košiciach sp. zn. 3Co/153/2023 uviedla, že sa so závermi tam vyslovenými nestotožňuje a že využije všetky dostupné právne prostriedky nápravy proti nemu. V ostatnom zotrvala na odvolacích námietkach a argumentácii danej k odvolaniu.

22. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods.1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

23. Odvolateľka v prvom rade podaným odvolaním namietala nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, jeho nedostatočné odôvodnenie a s tým spojené porušenie zásady rovnosti strán a právo na spravodlivý proces, ktoré možno podradiť pod uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, ktorý podľa názoru odvolacieho súdu bol naplnený.

24. Je potrebné uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného SR totiž vyplýva, že tak základne právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov; ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (viď sp. zn. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (sp. zn. I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, II. ÚS 410/06, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993).

25. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

26. Odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Preto zákon v citovanom ustanovení určuje konkrétne zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku tak, aby z neho bola zrejماً jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť. Zákon vyžaduje, aby súd v odôvodnení rozhodnutia vymedzil tiež, ktoré skutočnosti boli pre jeho rozhodnutie zásadné, ktoré z nich boli medzi stranami nesporné a aké skutkové závery a na podklade ktorých dôkazov urobil vo vzťahu k skutočnostiam sporným. V odôvodnení rozsudku súd ďalej vysvetlí, aké skutkové zistenie odôvodnilo aplikáciu zvolenej právnej normy, podá jej interpretáciu na konkrétne okolnosti prípadu a vyvodí z nej závery o spornom práve či povinnosti. Povinnosťou súdu je v odôvodnení sa vysporiadať tiež s rozhodujúcimi argumentmi strán; z odôvodnenia má pritom podľa právnej praxe vyplývať dôvod, pre ktorý súd prijal či odmietol rozhodujúce argumenty, pričom len konštatovanie nesprávnosti či irelevantnosti argumentácie bez náležitého zdôvodnenia, požiadavku riadneho odôvodnenia nespĺňa.

27. Predmetom konania je určenie vlastníckeho práva žalobkyne vo vzťahu k nehnuteľnostiam bližšie špecifikovaných v žalobe, ktoré určenie žalobkyňa založila na tvrdení o tom, že štát sa stal vlastníkom predmetných nehnuteľností podľa zákona č. 46/1948 Zb., ktoré ako majetok štátu prešiel do jej správy na základe hospodárskej zmluvy, a od 1.1.2003 prešli na žalobkyňu ako verejnú vysokú školu priamo zo zákona č. 131/2002 Z.z.; eventuálne na tvrdení o vydržaní. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd prvej inštancie sa na strane jednej síce zaoberal otázkou, či štát sa stal vlastníkom nehnuteľností vymedzených v čl. III. podanej žaloby v súvislosti s tvrdeným výkupom pôdy, tiež otázkou, či na strane žalobkyne právny vzťah k pozemkom z LV č. XXXXX (pôvodne PK parcela č. 5102) bol založený hospodárskou zmluvou č. Fin: HZ XXXX/XX-XX zo dňa 30.1.1985, jeho záverom v týchto otázkach ale nepredchádzalo posúdenie všetkých tých okolností a dôkazov, ktoré žalobkyňa v konaní už prezentovala a predkladala, príp. ich vykonanie navrhovala a ktoré súčasne boli relevantné pre vyriešenie týchto otázok.

28. Pokiaľ išlo o tvrdené vlastníctvo štátu, odvolateľka poukazovala na to, že nehnuteľnosti z mpč. 5102 boli štátom vykúpené od právnych predchodcov žalovaných podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme. V tejto súvislosti poukázala na výmer Správnej komisie mesta Košice zn. 611-7/5-1949-III z 10.5.1949, č.d. 2770/1949 a v tej súvislosti na poznámku v pozemkovej knihe v PKV č. XXXX, ale aj výmer KNV, Pôdohospodárska správa v Košiciach, zn. pôd. 611/1954 z 5.10.1954.

29. Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku súd citujúc § 1 ods. 1, 2, 3 a 6 a § 10 ods. 1 až 3 zákona č. 46/1948 Zb. dospel k záveru, že výmer o vykúpenom podiele spoluvlastníkov nikdy nebol vydaný. Ako súčasne vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd prvej inštancie sa osobitným spôsobom zaoberal výmerom z roku 1949, vo vzťahu ku ktorému konštatoval, že tento bol vystavený iba na podiel B. D., čo napokon medzi stranami sporu ani sporné nebolo. V ďalšom súd k tomuto platobnému výmeru odkazujúc na popretie žalovaných, že by predmetný výber bol niekedy B. D., na ktorej podiel mal byť vystavený, doručený alebo na základe neho vyplatené finančné prostriedky súčasne konštatoval, že na predmetnom rozhodnutí nie je vyznačená ani doložka právoplatnosti a ani vykonateľnosti. Súd prvej inštancie tiež v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Pozemkového úradu Košice – mesto, č.j. 997/92-PÚ zo 6.8.1992 vydaného v rámci uplatneného reštitučného nároku aj pokiaľ išlo o parcelu č. 5102 vložka č. 3349, z ktorého vyplynulo, že vo vzťahu k predmetnej parcele sa jedná o majetkovo-právne neusporiadané nehnuteľnosti, keďže neexistuje doklad o prechode vlastníckeho práva na štát, teda právo fyzických osôb zostalo zachované a že vo vzťahu k pozemkovo-knižnej vložke č. XXXX existuje doklad o prechode vlastníctva na štát len k výmere 6582 m². Z rozhodnutia Pozemkového úradu Košice – mesto č. 132/93/PÚ z 21.7.1993 vyplynulo, že P. D., B. D., D. M., P. I., J. I. si na pozemkovom úrade uplatnili nárok na vydanie nehnuteľnosti okrem iných aj parcely č. 5102 - roľa o výmere 28176 m², avšak pozemkový úrad zistil, že vlastníctvo fyzických osôb zostalo zachované a povinná osoba

má k predmetným nehnuteľnostiam iba užívaci a nie vlastnícky vzťah, že aj v tomto prípade ide o majetkovoprávne vysporiadanie v rámci občianskoprávneho konania na základe vyhotovenia nového geometrického plánu. Súd súčasne z výmeru Krajského národného výboru, Pôdohospodárska správa v Košiciach z 5. októbra 1954 značka pôd 611/1954 zistil, že tento orgán rozhodoval o odvolaní proti výmeru JNV v Košiciach zn. IX/5-611/1952 zo dňa 15.5.1952, teda inému výmeru ako tomu, ktorý vydala Správna komisia mesta Košice dňa 10.5.1949 pod zn. 611-7/5-149-3.

30. Odvolací súd konštatuje, že z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie pri posúdení tejto otázky sa žiadnym spôsobom nevysporiadal so skutkovým tvrdením súčasne podľa žalobcu preukázaným, a to, že pokiaľ išlo o výmer Správnej komisie mesta Košice zn. 611-7/5-149-III zo dňa 10.5.1949, hoci aj týkajúci sa výlučne podielu B. D., na základe označeného výmeru bola v pozemkovej knihe vyznačená poznámka pod č.d. 2770 preukazujúca, že Československý štát na základe uvedeného výmeru vykúpil podľa zákona č. 46/1948 Zb. od B. D. 1/4 z nehnuteľností zapísaných v pozemkovej knihe v kat. úz. J. Q. A. X. XXXX, mpč. 102 (§ 1 ods. 3). Súd prvej inštancie sa v tejto súvislosti nielenže nevysporiadal s vyznačenou poznámkou v pozemkovej knihe v rozsahu zodpovedajúcej výmeru Správnej komisie mesta Košice zo dňa 10.5.1949, súčasne sa nevysporiadal ani s citovanými ust. § 10 ods. 2 a 3 zákona č. 46/1948 Zb., podľa ktorých poznámka vykonania výkupu v pozemkovej knihe podľa tohto zákona má účinky prechodu vlastníctva k vykúpenej pôde na Československý štát.

31. Okrem toho, pokiaľ súd v tejto otázke odkázal aj na rozhodnutie Pozemkového úradu Košice – mesto č. 132/93/PÚ z 21.7.1993 (bod 39. odôvodnenia napadnutého rozsudku), žalobkyňa ešte v priebehu konania poukázala na to, že označené rozhodnutie bolo zrušené rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4S/280/93 zo dňa 11.10.1993, v ktorom krajský súd o.i. konštatoval, že spoluvlastnícky podiel patriaci B. D. podliehal výkupu podľa z. č. 46/1948 Zb. na základe výmeru Správnej komisie mesta Košice zn. 611-7/5-1949-III zo dňa 10.5.1949. Súd prvej inštancie sa ani touto skutkovou okolnosťou tvrdenou žalobkyňou nezaoberal a žiadnym spôsobom nevysporiadal.

32. Odvolací súd ďalej musí konštatovať, že aj keď je správny záver súdu prvej inštancie vyjadrený v bode 44. odôvodnenia napadnutého rozsudku, uvedené je nepostačujúcim vo vzťahu ku skutkovému tvrdeniu odvolateľky, ktorá ešte v konaní tvrdila a preukazovala, že vykúpenie všetkých zostávajúcich podielov podielových spoluvlastníkov na vykupovaných nehnuteľnostiach vyplýva z výmeru KNV, Pôdohospodárska správa v Košiciach zo dňa 5.10.1954. Aj keď je správny skutkový záver súdu, že tento sa netýkal výmeru Správnej komisie mesta Košice zo dňa 10.5.1949, súd opomenul tú skutočnosť, že sa mal týkať výmeru JNV zn. IX/5-611/1952 zo dňa 15.5.1952. Aj keď žalobkyňa výmerom JNV zn. IX/5-611/1952 zo dňa 15.5.1952 nedisponovala, jej poukaz na obsah výmeru KNV mal byť podľa žalobkyne tým dôkazom, že k výkupu došlo aj ohľadne všetkých zostávajúcich podielov podielových spoluvlastníkov na vykupovaných nehnuteľnostiach, pretože predmetom odvolacieho prieskumu podľa žalobkyne boli práve všetky zostávajúce podiely podielových spoluvlastníkov na vykupovaných nehnuteľnostiach, a potom uvedené zodpovedá obsahu výmeru zo dňa Správnej komisie mesta Košice zo dňa 10.5.1949, pretože tento sa týkal výlučne podielu B. D.; existencia výmeru Správnej komisie mesta Košice zo dňa 10.5.1949, predsa nevylučuje, že všetky zostávajúce podiely podielových spoluvlastníkov na vykupovaných nehnuteľnostiach nemohli byť riešené neskôr iným výmerom. Súd prvej inštancie sa uvedeným ale osobitným spôsobom nezaoberal a neposudzoval v kontexte tejto relevantnej argumentácie odvolateľky.

33. V kontexte uvedeného potom smerovala tiež relevantná právna argumentácia odvolateľky predostretá od začiatku konania v súvislosti s vyznačenou poznámkou v pozemkovej knihe v rozsahu zodpovedajúcej výmeru Správnej komisie mesta Košice zo dňa 10.5.1949, ohľadne ktorej platili právne účinky prechodu vlastníctva k vykúpenej pôde na československý štát podľa § 10 ods. 3 zák. č. 46/1948 Sb. a v súvislosti s tvrdeným výkupom všetkých zostávajúcich podielov podielových spoluvlastníkov na vykupovaných nehnuteľnostiach z roku 1952, ohľadne ktorého už ale od intabulačného princípu bolo upustené.

34. Okrem toho pokiaľ išlo o otázku právneho vzťahu žalobkyne k pozemkom z pôvodnej mpč. 5102 založenej hospodárskou zmluvou, je predčasný záver súdu prvej inštancie, čo bolo jej predmetom. Aj keď v tejto otázke súd síce odkázal na prílohu tejto hospodárskej zmluvy, podľa zoznamu ktorej v nej absentuje parcela č. 5102 z pozemno-knižnej vložky č. XXXX, súčasne sa súd prvej inštancie nevysporiadal v tejto súvislosti s argumentáciou žalobkyne o tom, že na základe hospodárskej zmluvy

na žalobkyňu dňom 1.2.1985 prešla správa majetku štátu uvedená pod bodom 1. hospodárskej zmluvy, a to parcely Jazdeckého areálu v Košiciach, ktoré sa geometrickým plánom a výkazom plôch č. 243-3601-78-82 zlúčili do novovytváraných parciel č. 6894/3 a 6894/5; do novovytvorenej parcely č. 6894/3 bola zlúčená medzi inými aj časť mpč. 5102 označená ako diel č. 48 o výmere 7676 m², ktorej zodpovedajú pozemky evidované na LV vo vlastníctve žalovaných. Aj v tomto smere išlo o relevantnú argumentáciu odvolateľky, ktorú však súd prehliadol a žiadnym spôsobom sa ňou nezaoberal.

35. Z pohľadu posúdenia otázky jednak tvrdeného nadobudnutia predmetných nehnuteľností, event. ich časti zo strany čl. štátu a jednak otázky ich prechodu na žalobkyňu boli všetky tieto argumenty, či už skutkového alebo právneho charakteru, relevantnými. Súd prvej inštancie sa nimi vôbec nezaoberal, nezaujmal k nim žiadne stanovisko, potom jeho rozhodnutie v oboch týchto podstatných otázkach bolo postihnuté vadou nedostatku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

36. Odvolací súd k odvolaniu v časti, v ktorej sa odvolateľka zaoberala špecialitou reštitučných predpisov uvádza, že k problematike, či právny poriadok (ne)vylučuje uplatnenie práv vlastníckou žalobou vtedy, keď žalobca ako vlastníak nevyužil (nemohol) využiť možnosť uplatniť svoj nárok prostredníctvom reštitučného zákona, možno poukázať na to, že vo všeobecnosti sa vyprofilovali dva názory. Podľa jedného, ktorý je postavený na argumente nepremičateľnosti vlastníckeho práva, je možné aj po uplynutí reštitučných lehôt domáhať sa ochrany vlastníckeho práva žalobou opierajúcou sa o všeobecné predpisy Občianskeho práva, ak došlo k zabratiu majetku štátom bez právneho dôvodu (napr. 2MCdo/4/2014, 4Cdo/448/2013, 1Cdo/68/2019) a druhý názor vyjadruje, že v prípadoch prevzatia vecí štátom v rozhodnom období bez právneho dôvodu malo neuplatnenie ochrany podľa reštitučných predpisov za následok stratu možnosti domáhať sa ochrany podľa všeobecných predpisov argumentujúc nemožnosťou obchádzania účelu a zmyslu špeciálneho reštitučného zákonodarstva a narušením princípu právnej istoty v právnych vzťahoch týkajúcich sa nehnuteľností (napr. 4Cdo/130/2007, 4Cdo/300/2018, 4MCdo/4/2009, 3Cdo/58/2012; porovnaj bod 21. rozsudku NS SR sp.zn. 7Cdo/20/2025 zo dňa 10.12.2025).

37. Naznačenej problematike tejto otázky zodpovedá aj argumentácia tak žalobkyne, ako aj žalovaných. Pokiaľ išlo o žalobkyňu, táto v tejto otázke presadzuje argumentáciu, podľa ktorej, pokiaľ reštitučné predpisy predstavujú špeciálnu úpravu a súčasne, ak preto oprávnená osoba, ktorej nehnuteľnosť prevzal štát z dôvodu uvedeného v reštitučnom predpise, mohla žiadať o vydanie veci podľa reštitučných zákonov, nemôže sa domáhať ochrany vlastníckeho práva podľa všeobecných predpisov a to isté platí, aj keď tento nárok si uplatnila, ale v reštitučnom konaní jej nárok bol zamietnutý, pričom v súvislosti s touto argumentáciou odkazuje napríklad na uznesenie ÚS SR sp.zn. III.ÚS 177/2013, rozsudok NS SR sp.zn. 4Cdo/130/2007, 4Cdo/300/2008, rozsudok NS ČR sp.zn. 28Cdo/1999/2008. Na strane druhej ide o argumentáciu žalovaných s odkazom na judikatúru Ústavného súdu SR II.ÚS 478/2012, kde ústavný súd uvádza, že s odkazom na svoju staršiu rozhodovaciu prax (II.ÚS 231/09) dospel k záveru, že reštitučné predpisy neboli vydané pre ten účel, aby spôsobilý zánik vlastníckeho práva oprávnených osôb, ale aby im uľahčili obnovenie tohto vlastníckeho práva. Preto, ak došlo k zabratiu majetku štátom bez právneho dôvodu, osoba nestratila svoj vlastnícky vzťah k tomuto majetku a nič nebráni tomu, aby sa svojho nároku, resp. finančnej náhrady domáhal žalobou opierajúcou sa o všeobecné predpisy Občianskeho práva. Žalovaní navyše tvrdia, že v uznesení Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 177/2013 sa riešila odlišná situácia, ale súčasne, že práve v tomto rozhodnutí sa ústavný súd odvoláva na judikatúru Ústavného súdu ČR a hovorí, že z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Českej republiky vyplýva, že existujú aj rozhodnutia s opačným názorom v niektorých individuálnych prípadoch, podľa ktorých je daný naliehavý právny záujem na určovacej žalobe. Z týchto rozhodnutí však vyplýva, že občianskemu súdному konaniu predchádzalo uplatnenie reštitučného nároku oprávnenou osobou podľa reštitučných predpisov a až následne bola podaná určovacia žaloba. Žalovaní tiež dali do pozornosti, že nález Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 478/2012 z 30. apríla 2013 bol vydaný neskôr než rozhodnutie III.ÚS 177/2013 a aj následná judikatúra je jednoznačná v tom v názore, že reštitučné predpisy mali iba uľahčiť nadobudnutie vlastníckeho práva, ktoré prešlo na štát a nebol to titul pre zánik vlastníckeho práva.

38. Odvolací súd sa k uvedenej právnej otázke prikláňa k tým rozhodnutiam súdov najvyšších súdnych autorít, ktoré zdôrazňujú účel reštitučných zákonov ako aj nepremičateľnosť vlastníckeho práva prezentujú názorovú líniu, podľa ktorej aj v prípade, ak si žalobcovia (resp. ich právni predchodcovia) neuplatnili nároky v zmysle reštitučných predpisov, môžu sa domáhať určenia vlastníckeho práva

k svojmu majetku podľa Občianskeho práva, ak podľa ich názoru došlo k zabratiu majetku štátom bez právneho dôvodu s odkazom napríklad aj na rozhodnutie NS SR sp.zn. 3Cdo/21/2000, či Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 231/09, II. ÚS 249/2011.

39. Navyše odvolací súd k tejto otázke uvádza, že predmetom tohto konania nie je žaloba o určenie vlastníckeho práva zo strany žalovaných ako oprávnených osôb v konaní podľa príslušných predpisov upravujúcich reštitúciu.

40. Zhodnotiac túto odvolateľom nastolenú odvoláciu námietku spojenú v prvom rade s nepreskúmateľnosťou a nedostatočným odôvodnením rozsudku, čomu zodpovedá uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP (podľa odvolateľky event. aj podľa § 365 písm. d/ CSP), hoci sa súd ani s touto argumentáciou žalobkyne v odôvodnení rozsudku nevysporiadal, potom z pohľadu odvolacieho súdu v tomto konkrétnom prípade ale nešlo o relevantnú argumentáciu žalobkyne, čo robí v tejto súvislosti odvolateľkou označené odvolacie dôvody za nedôvodné.

41. Odvolací súd ďalej považuje za opodstatnenú odvoláciu námietku, ktorou odvolateľka uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, t.j. súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností.

42. K tomu odvolací súd poukazuje na ustálenú judikatúru najvyšších súdnych autorít nasledovne.

43. Ako vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 205/2019: V súlade s uvedenou judikatúrou ústavného súdu dovolací súd už v uznesení sp. zn. 4 Cdo 100/2018 poukázal na to, že procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo a z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno odôvodniť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ktorú má navrhnutý dôkaz overiť alebo vyvrátiť, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania. Ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím argumentom je nadbytočnosť dôkazu, t.j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne aj jeho protiústavnosť (5 Cdo 151/2019).

44. Podobne, z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 122/19 vyplýva: 13. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 C. s. p.), a to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprímerané (IV. ÚS 468/2018). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29.4.1993, II. ÚS 410/06).

45. V súlade s touto judikatúrou ústavného súdu Najvyšší súd SR rozhodol vo veciach sp. zn. 4Cdo/100/2018 a 5Cdo/202/2018. Vyslovil, že procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť,

čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť.

46. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd prvej inštancie uviedol, že návrhy na dokazovanie navrhnuté žalobkyňou nevykonali, keďže spor bolo možné rozhodnúť po právnej aj skutkovej stránke na základe listinných dôkazov predložených stranami sporu a ďalšie dokazovanie nebolo potrebné, bolo by neúčelné, neefektívne a zbytočne by predlžovalo rozhodnutie.

47. Aj keď na prvý pohľad sa javí, že súd prvej inštancie postupoval správne, pokiaľ rozhodol o tom, či navrhované dôkazy vykoná alebo nie a tiež, ak ich nevykoná, z akého dôvodu, ním uvedený konkrétny dôvod, pre ktorý rozhodol o nevykonaní návrhov na dokazovanie, podľa názoru odvolacieho súdu neobstojí vo svetle toho, akým spôsobom a v akom rozsahu odvolací súd posúdil odvolanie žalobkyne za dôvodné v časti vytkanej nepreskúmateľnosti a absencie riadneho odôvodnenia rozsudku, pretože pokiaľ sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal a napokon ani žiadnym spôsobom nevysporiadal v podstatných otázkach uplatneného nároku s rozsiahlou argumentáciou žalobkyne, hoci bola v konaní relevantnou, potom je vylúčené, aby dokázal posúdiť, či jednotlivé návrhy na vykonanie dokazovania, keďže nepochybne smerovali (o.i.) k preukázaniu rozsiahlej argumentácie žalobkyne, spadali pod dôvod nevykonania navrhnutých dôkazov, podľa ktorého: 1/ tvrdená skutočnosť, ktorú má navrhnutý dôkaz overiť alebo vyvrátiť, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania, 2/ dôkaz nedisponuje vo väzbe na konkrétne tvrdenie vypovedacou potenciou a 3/ nadbytočnosť dôkazu.

48. Z uvedeného vyplýva, že odvolateľka potom opodstatnene namieta, že súd prvej inštancie nevykonanie dôkazných návrhov bez dostatočných dôvodov zamietol, čím podľa názoru odvolacieho súdu boli naplnené odvolateľkou uplatnené odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. e) a b) CSP.

49. Už doteraz uvedené postačovalo na to, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

50. Po zrušení a vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť dôvodnosť žalobou uplatneného nároku.

51. Zásadnými otázkami v tomto konaní bude posúdenie, či nehnuteľnosti pôvodne vedené ako PK parcela č. 5102 prešli na čl. štát (resp. v akom rozsahu) a posúdenie, či na žalobkyňu prešla správa tohto majetku štátu (v rozsahu predmetu tohto konania) bližšie označenou hospodárskou zmluvou. Pokiaľ išlo o argumentáciu žalobkyne súvisiacu s posúdením prvej otázky, ide o skutkovú a právnu argumentáciu založenú na tvrdenom nadobudnutí vlastníckeho práva predmetných nehnuteľností na základe zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme, a to na základe jednak Výmeru Správnej komisie mesta Košice zn. 611-7/5-1949-III zo dňa 10.5.1949, ohľadne ktorého štát mal takto nadobudnúť vlastnícke právo v rozsahu spoluvlastníckeho podielu podielovej spoluvlastníčky B. D., N. H., ktorého existencia v konaní nebola sporná. Žalobkyňa v konaní od začiatku prezentuje tvrdenie o tom, že právoplatnosť predmetného výmeru je uvedená na druhej strane tohto výmeru a preto, pokiaľ súd prvej inštancie má pochybnosti v tejto otázke (vzhľadom na nie úplne čitateľnú druhú stranu fotokópie tohto výmeru, ktorá je založená na čl. 35 spisu), bude namieste posúdiť ako opodstatnený návrh žalobkyne na vykonanie dokazovania, pokiaľ išlo o tvrdený výkup a v tej súvislosti vyžiadať archívny spis Mestského archívu Mesta Košice č.d. 2770/1949. V tejto časti posudzovanej otázky je ďalej relevantným žalobkyňou tvrdená okolnosť, že výkup podľa označeného výmeru bol vyznačený poznámkou pod č.d. 2770 v pozemkovej knihe, a potom, ak súčasne platí § 10 ods. 3 tohto osobitného zákona, je namieste sa prípadne zaoberať otázkou, či už samotná táto skutková okolnosť (súd prvej inštancie sa touto tvrdenou okolnosťou nezaoberal, preto odvolací súd zatiaľ nemôže konštatovať jej spornosť alebo nespornosť) preukazuje nadobudnutie vlastníckeho práva k vykúpenej pôde na československý štát. Pokiaľ ide o tvrdený výkup aj ohľadne všetkých zostávajúcich podielov podielových spoluvlastníkov

na vykupovaných nehnuteľnostiach, žalobkyňa poukazuje na výmer KNV, pôdohospodárska správa v Košiciach, zn. pôd. 611/1954 z 5.10.1954, ktorý sa mal týkať výmeru JNV zn. IX/5-611/1952 zo dňa 15.5.1952 (preto je iba logickým záver, že sa nemohol týkať výmeru zo dňa 10.5.1949), preto bude úlohou súdu sa predmetným výmerom zaoberať a tej súvislosti bude namieste posúdiť ako opodstatnený návrh žalobkyne na vykonanie dokazovania, pokiaľ išlo o tvrdý výkup aj v tejto ostatnej časti predmetnej nehnuteľnosti, vyžiadať z Mestského archívu Mesta Košice a zo Štátneho archívu archívny spis KNV, pôdohospodárska správa v Košiciach, zn. pôd. 611/1954, ktorého sa týka označený výmer KNV zo dňa 5.1.01954 a spis JNV v Košiciach zn. IX/5-611/1952, ktorého sa týka označený výmer JNV zo dňa 15.5.1952. Úlohou súdu bude posúdiť, či k výkupu podľa zákona č. 46/1948 Zb. došlo aj vo vzťahu ku všetkým ostatným spoluvlastníckym podielom predmetnej nehnuteľnosti. V kladnom prípade sa súd bude zaoberať posúdením, či okolnosť, že ohľadne v tejto časti tvrdého výkupu nebola urobená poznámka do pozemkovej knihy, je pre záver o nadobudnutí vlastníckeho práva štátom (podľa zákona č. 46/1948 Zb.) irelevantná a to v kontexte argumentácie žalobkyne, že tvrdý výkup v tejto časti nehnuteľnosti už spadal pod obdobie, kedy bolo od intabulačného princípu upustené. Uvedené si bude zo strany súdu vyžadovať posúdenie právnej úpravy vtedy platnej, v zmysle ktorej podľa žalobkyne bolo upustené od intabulačného princípu a najmä, či uvedené platilo bez výnimiek (príp., akým spôsobom sa dotklo § 10 ods. 3 zák. č. 46/1948 Zb.). Pokiaľ ide o argumentáciu, že právny vzťah žalobkyne k pozemkom z LV č. XXXXX (pôvodne PK parcela č. 5102) bol založený hospodárskou zmluvou č. Fin: HZ XXXX/XX-XX zo dňa 30.1.1985 podľa § 347 Hospodárskeho zákonníka, súd sa bude opätovne zaoberať, čo bolo jej predmetom, resp. či jej predmetom bol (o.i.) majetok štátu v rozsahu pozemkov zapísaných aktuálne na LV č. XXXXX v kat. území M.. Skutkovú okolnosť predmetu tejto zmluvy súd vyhodnotí jednak vo vzťahu k prílohe tejto hospodárskej zmluvy a jednak vo vzťahu k bodu 1. tejto zmluvy, v súvislosti s ktorým znením žalobkyňa argumentuje, že na základe tejto hospodárskej zmluvy na žalobkyňu prešla správa majetku štátu uvedená pod bodom 1. hospodárskej zmluvy, a to parcely Jazdeckého areálu v Košiciach, ktoré sa geometrickým plánom a výkazom plôch č. 243-3601-78-82 zlúčili do novovytváraných parciel č. 6894/3 a 6894/5 s tým, že do novovytvorenej parcely č. 6894/3 bola zlúčená medzi inými aj časť mpč. 5102 označená ako diel č. 48 o výmere 7676 m², ktorej zodpovedajú pozemky evidované na LV vo vlastníctve žalovaných.

52. Odvolací súd napriek predchádzajúcemu bodu ale pripomína, že jeho úlohou nie je dať presný návod, ako má súd postupovať a vyhodnocovať dôkazy, vysporiadať sa s relevantnou argumentáciou jednej, či druhej strany a napokon rozhodnúť vo veci, preto doteraz uvedené zo strany odvolacieho súdu je potrebné vnímať v kontexte toho, akým spôsobom odvolací súd vzhľadom na konštatovanú nepreskúmateľnosť a nedostatok riadneho odôvodnenia napadnutého rozsudku už v jeho základných skutkových otázkach, nebol priestor pre vyslovenie právneho záveru v otázke, či 1/ štát nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, 2/ či správa majetku štátu prešla na žalobkyňu právnym titulom označenej hospodárskej zmluvy a napokon, 3/ či žalobkyňa event. nadobudla vlastnícke právo vydržaním. Súd prvej inštancie preto neopomenie najmä, že jeho rozhodnutiu musí predchádzať vzatie do úvahy všetkých skutkových tvrdení strán sporu a s tým spojených dôkazov už predložených, príp. navrhnutých (o ktorých nanovo rozhodne), z ktorých vyabstrahuje tie, ktoré sú relevantné, v tej súvislosti sa bude zaoberať relevantnou právnou argumentáciou strán sporu, ktorú bude potrebné podrobiť posúdeniu podľa príslušnej právnej úpravy a v kontexte príslušnej judikatúry. V záujme zachovania predvídateľnosti súdneho rozhodnutia súd dodrží postup podľa 181 ods. 2 CSP, teda určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporu sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci (ktoré nezúži na zhodnotenie, či považuje žalobu za opodstatnenú alebo naopak). Odvolací súd z opatrnosti záverom uvádza, že zrušenie napadnutého rozsudku nemá byť automaticky bez ďalšieho signálom pre súd prvej inštancie, že ak bol zamietavý rozsudok zrušený, vo veci je potrebné rozhodnúť opačne.

53. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne (v rámci trov celého konania) aj o trovách tohto odvolacieho konania.

54. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).